

Jaarverslag 2020

Inhoud

1. Introductie van de Voorzitter	3
2. Stichting Rhiza.....	5
2.1. Achtergrond en historie	5
2.2. Visie.....	6
2.3. Missie.....	6
2.4. De Rhiza Cycle als werkwijze.....	7
2.5. Team.....	9
2.6. 2020 Stichting Rhiza Nederland.....	10
2.7. Doelstellingen 2021 Stichting Rhiza Nederland	11
2.8. Contactgegevens Stichting Rhiza Nederland	11
3. Rhiza Ghana Foundation	12
3.1. Projectgebieden.....	12
4. Rhiza Babuyile (Zuid-Afrika)	13
4.1. Projecten	17
4.2. Doelstellingen 2021 Rhiza Babuyile	18
5. Township Fleva – Sociale Onderneming	19
6. Omgevingsanalyse Rhiza.....	20
7. Jaarrekening 2020	24
8. Sponsoren *1	27
9. Conclusie.....	28

1. Introductie van de Voorzitter

Stichting Rhiza bestaat inmiddels meer dan tien jaar. In deze periode hebben wij ons gericht op het verwezenlijken van onze ideologieën en kijken wij terug op een succesvolle periode bij onze projecten in Ghana en Zuid-Afrika. Een belangrijke ontwikkeling in 2020 was het continueren van het CBF keurmerk. Hiermee zien we onze mogelijkheden groeien op nieuwe samenwerkingen. Transparantie is en blijft voor Stichting Rhiza een absolute voorwaarde bij al onze activiteiten. De inkomsten en uitgaven van de Stichting zijn transparant; we publiceren deze op onze website rhiza.nl. Hieruit blijkt dat wij succesvol zijn in de uitvoering van ons principe om maximaal te investeren in de projecten en de overhead kosten te minimaliseren. Het bestuur en de werkgroepen bestaan uit louter vrijwilligers. We danken hen voor hun geweldige bijdrage waarmee we veel hebben bereikt in 2020 en zullen bereiken in 2021.

In dit jaarverslag beschrijven wij het jaar 2020 en de doelstellingen voor 2021. Met de opgedane ervaringen van de afgelopen jaren, de steun van onze sponsors en ons zelfredzaamheidsmodel zien wij voor onze Stichting een succesvolle toekomst. Wij zullen met niet-aflatende energie ons netwerk uitbreiden en bouwen aan een organisatie die staat voor de door ons gestelde doelen.

Ons uitgangspunt voor de toekomst is vastgelegd in de Rhiza Cycle (zie hoofdstuk 2.4 voor meer informatie), waar met name zelfredzaamheid het fundament is voor al onze projecten. Zonder zelfredzaamheid blijft er altijd een vorm van afhankelijkheid. Het principe van zelfredzaamheid dwingt ondernemerschap en motivatie af, waardoor leefgemeenschappen met deze eigenschappen zelfstandig aan een goede toekomst kunnen beginnen. Zo ontstaat er een nieuwe, zelfredzame leefgemeenschap en is de cirkel rond.

Vanwege de coronacrisis hebben we tijdelijk afgeweken van onze zelfredzaamheidseis in 2020. Dit hebben we heel bewust gedaan, omdat we uiteraard willen dat de projecten en onze begunstigden ook nog na de coronacrisis kunnen voortbestaan. Dit hebben we bijvoorbeeld gedaan via het uitdelen van 30.000 voedselpakketten en 100.000 duurzame herbruikbare mondkapjes, lokaal geproduceerd via onze sociale onderneming. We hebben hierbij duidelijk gecommuniceerd dat de interventies van tijdelijke aard waren. Na de lockdown in Zuid-Afrika zijn de projecten weer voortgezet voor zover mogelijk en werken we weer conform ons zelfredzaamheidsprincipe met alle voorzorgsmaatregelen in achtneming.

Wij willen in 2021 op zoek gaan naar meer partners die helpen onze projecten tot een succes te maken en zijn ervan overtuigd zodoende voort te gaan op de door ons ingeslagen weg.

Namens het Bestuur van Stichting Rhiza

Frank van den Hoven

Voorzitter Stichting Rhiza

2. Stichting Rhiza

2.1. Achtergrond en historie

Op 11 mei 2010 heeft Alef Meulenberg de Stichting Rhiza opgericht met als doel scholen te starten in ontwikkelingsgebieden. Het eerste project van Stichting Rhiza was een basisschool en een gezondheidskliniek ten behoeve van malariabestrijding in de riviergemeenschap Ressaca in de Amazone Jungle van Brazilië. De bouw van dit project is in 2011 begonnen. Zowel de school als de kliniek zijn in 2014 overgenomen door de lokale overheid en is sindsdien voldoende zelfredzaam waardoor we niet meer actief zijn in Brazilië.

Momenteel voert Stichting Rhiza alleen nog in Zuid-Afrika projecten uit en is de doelstelling van de stichting “Ieder Kind naar School” uitgegroeid naar “Building Strong Communities”. Op basis van de opgedane kennis en ervaring, hebben we geleerd dat onderwijs op zichzelf, ondanks dat het vele problemen op termijn kan oplossen, niet de oplossing is voor de sociale problemen in Afrika. Kinderen die ziek zijn kunnen niet optimaal van onderwijs profiteren met als gevolg dat ze later niet naar het voortgezet onderwijs of de universiteit kunnen. Dat zelfde geldt voor kinderen waarvan de ouders geen stabiel inkomen hebben. Dit is de reden dat de Stichting Rhiza in 2014 naast onderwijs ook projecten is gestart in gezondheidszorg, beroepsgerichte opleiding en training voor ondernemerschap.

Door onze programma's op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, beroepsgerichte trainingen en ondernemerschap in een leefgemeenschap te implementeren, spelen we in op de behoeften van de leefgemeenschappen en zorgen wij er tevens voor dat een project binnen drie tot tien jaar zelfredzaam is.

Door de lokale bevolking, lokale bedrijven en de overheid nauw te betrekken bij onze projecten, ontwikkelen wij op een holistische wijze *samen* leefgemeenschappen zonder het unieke karakter van individuele leefgemeenschappen uit het oog te verliezen; dé kracht van onze aanpak!

In Zuid-Afrika hebben we tevens een aparte entiteit met een lokaal bestuur. Het lokale bestuur heeft direct contact met de leefgemeenschap en draagt het project vanuit de vraag van de leefgemeenschap. Het lokale bestuur werkt samen met het bestuur van Stichting Rhiza Nederland om de projecten zo effectief mogelijk te implementeren.

2.2 Visie

Het uitbannen van extreme Armoede!

Extreme armoede zien wij als een onrecht. In Afrika worden mensen nog dagelijks geconfronteerd met armoede en de sociaaleconomische gevolgen van armoede. In onze projectgebieden ligt het gemiddelde inkomen vaak onder de armoedegrens van \$1,- per dag. Armoede heeft directe gevolgen op sociaaleconomische zaken als gezondheidszorg, kwaliteit van onderwijs, maar ook op drugs- en alcoholgebruik, tienerzwangerschappen en criminaliteit. Wij streven naar een wereld waarin extreme armoede tot het verleden behoort.

2.3 Missie

Building strong communities!

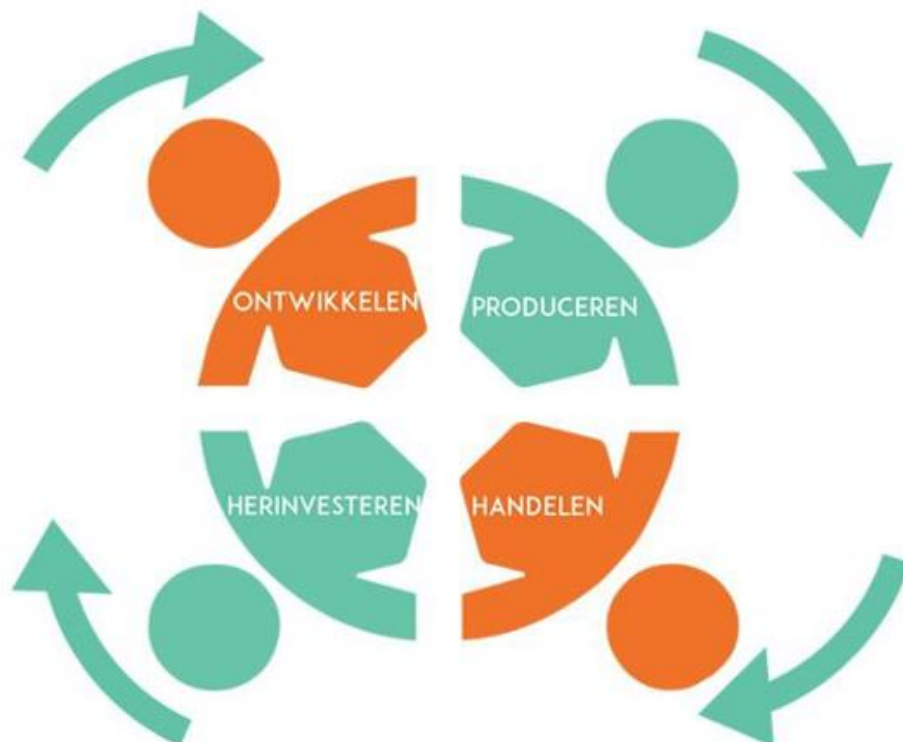
Iedereen verdient een eerlijke kans op een zelfredzaam en solide bestaan. De door Stichting Rhiza geïnitieerde projecten zijn gericht op de primaire behoeften van de mens, zoals onderwijs en gezondheidszorg, om een zelfredzaam en solide bestaan te kunnen waarborgen. Tevens worden er projecten gestart die ervoor moeten zorgen dat de lokale bevolking een eigen inkomen kan genereren. Op deze manier bouwen wij, met de lokale bevolking, aan sterke leefgemeenschappen in Afrika.

Op lange termijn kunnen deze gemeenschappen er vervolgens zelf voor zorgen dat in alle basisbehoeften voorzien kan worden en ieder kind goed onderwijs krijgt. Iedereen heeft dan toegang tot gezondheidszorg en hierdoor verdwijnen armoede en de nadelige gevolgen hiervan.

2.4 De Rhiza Cycle als werkwijze

Armoede en de sociale gevolgen van armoede zijn in Afrika helaas nog aan de orde van de dag. In samenwerking met de lokale bevolking, bedrijven en overheid brengen wij daar verandering in. Samen bouwen we sterke, duurzame en vooral zelfredzame gemeenschappen. Dit doen we aan de hand van de Rhiza Cycle. De kracht van de Rhiza Cycle zit in het draagvlak voor het project bij de lokale bevolking. Dit zorgt ervoor dat de lokale bevolking op termijn de projecten over kan nemen en derhalve zelf voort kan zetten.

We werken in gebieden waar de gemeenschap zelf de behoefte heeft uitgesproken voor hulp, waardoor onze projecten vraag gestuurd zijn.

In de beginfase richten wij ons op de ontwikkeling van de leefgemeenschap. Dit doen we door projecten op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs en skills development te implementeren. Door samen met de lokale bevolking projecten te starten die inspelen op de behoeften binnen de leefgemeenschap, creëren we de randvoorwaarden om op langere termijn deze leefgemeenschap zelfredzaam te maken. Zo zijn er bijvoorbeeld enkele scholen in Diepsloot aan ons verbonden. We investeren in de kwaliteit van onderwijs. Omdat de overheid kwaliteitseisen stelt aan scholen om in aanmerking te komen voor subsidie, werken we tegelijkertijd richting het in aanmerking komen hiervan.

Na de periode van ontwikkelen beginnen we met de productie van goederen en diensten. Dit kan op het gebied van onderwijs maar ook ondernemerschap. Elk project vereist een unieke aanpak. Een goed voorbeeld is dat de door ons zelf opgeleide jonge vrouwen die onder andere kerstsokken produceren voor Woolworths, één van de grootste supermarktketens in Zuid-Afrika. Ook hier is de samenwerking met de lokale bevolking, bedrijven en overheid het uitgangspunt en de kracht van onze aanpak. Hiermee leggen we de basis voor de zelfredzaamheid.

Wanneer de productie of dienstverlening geoptimaliseerd is, bereikt de doelgroep zelfredzaamheid. Ook hier is maatwerk vereist. Een school kan hier bijvoorbeeld in aanmerking komen voor overheidssubsidie, terwijl een ondernemer winst begint te maken.

In de laatste fase is het project in staat om, mede door het verhoogde inkomen, zelfvoorzienend te zijn. Op deze manier kan het project zonder externe steun continueren en kunnen fondsen worden gebruikt voor nieuwe projecten om zo een maximale impact te bereiken.

2.5 Team

Stichting Rhiza bestaat internationaal uit 2 verschillende organisaties:

Stichting Rhiza Nederland: geleid door een drietallig bestuur. De voorzitter van Stichting Rhiza is Frank van den Hoven. De overige bestuursleden zijn Robbert Popken (penningmeester) en Froke Gilsing (secretaris). Dit bestuur wordt ondersteund door Joost Meulenberg (coördinator), Bob Domhof (vrijwilligers coördinator) en Alkje Kenter (financieel controller).

Rhiza Babuyile in Zuid-Afrika: geleidt door een bestuur bestaande uit executive en non-executive leden. De executive leden zijn: Rashuping Morake, Masego Lebotse en Alef Meulenberg (oprichter en voorzitter). De non-executive leden zijn Makonyane Lebohang Mundeta, Garreth van Moorst Babalo en Tidimalo Ngakane.

Het team in Zuid-Afrika is in korte tijd gegroeid naar een enthousiast en divers team van ongeveer 60 personeelsleden.

Een jonge vrouw die een eerdere training heeft gevolgd maakt mondkapjes om een inkomen te verdienen en helpt hiermee de community om veilig te blijven.

Deze jonge vrouw werkt voor onze sociale onderneming Township Fleva.

Zie hoofdstuk 5 voor meer informatie over Township Fleva.

2.6. 2020 Stichting Rhiza Nederland

In 2020 hebben we onze voornaamste doelstellingen bereikt en toch liep het jaar volledig anders dan we hadden verwacht.

Het is ons gelukt middels een goede fondsenwerving strategie meer te werven dan het jaar ervoor. We zijn in de sloppenwijk Philippi begonnen met de bouw van meerdere kleuterscholen en in de sloppenwijk Mfuleni werd tegen het einde van het jaar de nieuwe kliniek geopend. Beide sloppenwijken bevinden zich in de buurt van Kaapstad. In de sloppenwijk Thembisa nabij Johannesburg werd de bouw van de kleuterscholen afgerond en in Diepsloot kon het nieuwe land in gebruik worden genomen voor een project op het gebied van veeteelt en ondernemerschap. Op dit moment zijn we actief in townships Diepsloot, Orange Farm, Thembisa, Mfuleni en Philippi.

Naast onze reguliere pijlers moesten we ons in 2020 ook noodgedwongen richten op de uitbraak van COVID-19. Aan het begin van het jaar greep het virus snel om zich heen en in maart kondigde de Zuid-Afrikaanse overheid een lockdown aan. We moesten snel schakelen van duurzaamheid naar het verlenen van noodhulp omdat veel mensen hun banen zijn kwijt geraakt en dus geen inkomen hadden. Naast gezondheidsproblemen werd honger opeens het grootste probleem maar dankzij de steun van onze partners en sponsors hebben we voedselpakketten, flyers met de juiste informatievoorziening en beschermende middelen zoals zeep en sanitizers kunnen uitdelen. Toen de overheid alle Zuid-Afrikanen verplichtte om in publieke ruimtes mondkapjes te dragen is ons Fashion & Design team deze gaan produceren. Met deze combinatie van interventies hebben we erg veel kunnen betekenen voor de mensen in de sloppenwijken van Zuid-Afrikanen, iets waar we hoe dubbel het ook klinkt erg trots op zijn.

2.7 Doelstellingen 2021 Stichting Rhiza Nederland

Voor 2021 hebben wij de volgende doelen gesteld:

1. Het begeleiden van de implementatie van het tweede deel van de Rhiza Cycle in Thembisa, Zuid-Afrika
2. Het begeleiden van de implementatie van de kleuterscholen in Philippi
3. Het monitoren van de voortgang van de nieuwe kliniek in Mfuleni
4. Het werven van fondsen voor een nieuwe kliniek in Diepsloot
5. Het werven van fondsen voor Fashion & Design in Johannesburg
6. Het werven van fondsen voor nieuwe scholen en kleuterschool training in de sloppenwijken rondom Johannesburg
7. In Nederland 'zichtbaarder' worden door bewuster en vaker te communiceren via media, social media en evenementen. Het doel hiervan is om de werkwijze, projecten en resultaten van Stichting Rhiza te communiceren
8. Het organiseren van succesvolle evenementen zoals de Ronde van Vlaanderen en de jaarlijkse informatiedag van de stichting

2.8 Contactgegevens Stichting Rhiza Nederland

Contactgegevens Stichting Rhiza Nederland

Adres: Mazustraart 57, 1363 CE Almere

Coördinator: Robbert Popken:

Tel: +31 651435117

Email: r.popken@rhiza.nl

IBAN NL58RABO0125167229

RISN 822445232

3. Rhiza Ghana Foundation

Rhiza Ghana Foundation is opgericht in 2011 met het doel om onderwijs aan te bieden in onderontwikkelde dorpen en achterstandswijken binnen de steden van Ghana. Dit heeft zich over de afgelopen acht jaar ontwikkeld naar een holistische aanpak waar, net als in Zuid-Afrika onderwijs, gezondheidszorg, ondernemerschap en beroepsgerichte trainingen centraal staan.

3.1. Projectgebieden

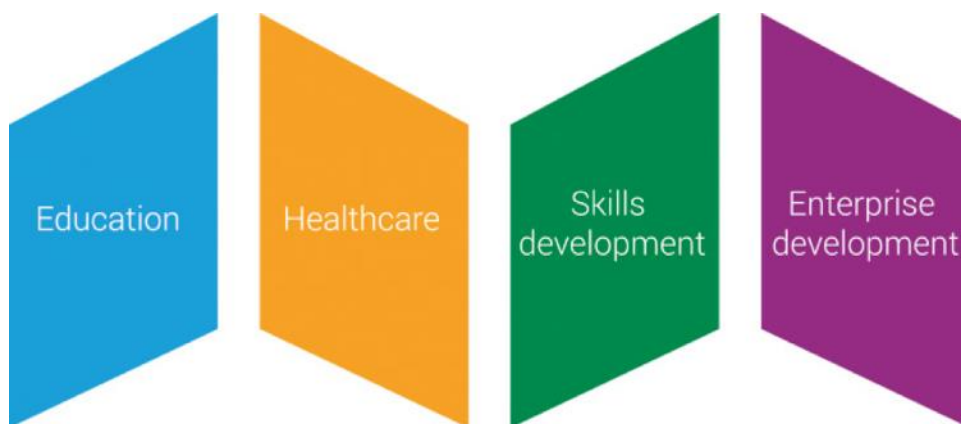
In Ghana zijn we in 2020 werkzaam in de volgende projectgebieden:

- Jukwa Mfuom, Central Region
- Jukwa Krobo

Jukwa Mfuom en Krobo: beide dorpen liggen vlakbij het Kakum National Park. In de dorpen is een groot gebrek aan werkgelegenheid, kwalitatief onderwijs, toegang tot kwalitatief goede gezondheidszorg en enige vorm van beroepstraining na afronding van de middelbare school. Rhiza Ghana Foundation is sinds 2012 in deze dorpen actief en heeft in 2020 zelfredzaamheid van alle projecten gerealiseerd. Nederlandse betrokkenheid zal vanaf 2021 beperkt worden tot het regelmatig monitoren van de stand van zaken zodat onze focus naar Zuid-Afrika kan gaan. Tot op het heden hebben we in Mfuom een computerschool geopend voor de lokale basis- en middelbare scholen, hebben we een kleuterschool gebouwd en een container kliniek geopend.

4. Rhiza Babuyile (Zuid-Afrika)

Stichting Rhiza implementeert de Rhiza Cycle momenteel onder andere in de sloppenwijken Diepsloot, Orangefarm en Tembisa nabij Johannesburg. In 2013 is ons project “*Sustainable Diepsloot*” en “*Sustainable Orangefarm*” in Johannesburg van start gegaan. Daarna is in 2017 ons project “*Sustainable Tembisa*” in Johannesburg van start gegaan is Deze projecten bevatten de onderstaande pijlers:

De Rhiza pijlers: onderwijs, gezondheidszorg, beroepsgerichte training en ondernemerschap.

Deze projectvorm bleek erg succesvol en zijn we daarom implementeren we deze in townships Diepsloot, Orange Farm en Tembisa. Daarnaast zijn er projecten gestart in de sloppenwijk Philippi en Mfuleni in Kaapstad, respectievelijk op het gebied van kleuterscholing en gezondheidszorg. De rest van dit hoofdstuk geeft u meer informatie over de programma's die in Diepsloot en daarna ook in Tembisa zijn gestart op het gebied van gezondheidszorg, educatie en ondernemerschap, als voorbeeld hoe de Rhiza Cycle zou kunnen gaan werken.

Gezondheidszorg

Jaarlijks worden circa 100.000 patiënten behandeld in onze klinieken in townships Diepsloot, Thembisa, Orange Farm en Mfuleni. Deze zorg is met name gericht op (jonge) vrouwen, jongeren en kinderen. Er worden basis medische handelingen uitgevoerd, zoals het maken van uitstrijkjes en het vaccineren van kinderen. Daarnaast wordt er veel aandacht besteed aan voorlichting (denk aan seksuele voorlichting maar ook aan informatievoorziening ten behoeve van baby- en kinderverzorging), family-planning en begeleiding en/of doorverwijzing van zwangere vrouwen of patiënten met baarmoederhalskanker, tbc en hiv/aids.

Gezondheidszorg programma's in beeld:

Kleuteronderwijs

Stichting Rhiza begeleidt in totaal ongeveer 80 kleuterscholen in Diepsloot en bereikt daarmee jaarlijks ongeveer 3.300 kinderen in totaal. De begeleiding van deze kleuterscholen bestaat uit het bouwen en/of verbouwen van lokalen, het trainen van docenten en het verbeteren van de kwaliteit van het onderwijs door middel van de implementatie van lesmethodes en de training hierover. Daarnaast begeleiden we de scholen met het aanvragen van overheidssubsidie. Tenslotte hebben we gedurende de lockdown de scholen geholpen met voedselpakketten en mondkapjes.

Beroepsgerichte Trainingen

Binnen het programma “*skills development*” worden beroepsgerichte trainingen aangeboden aan werkloze jongeren/jong volwassenen tussen de 18-35 jaar oud. Jaarlijks worden circa 300 jongeren getraind op het gebied van ICT, fashion en design, callcenter vaardigheden, kleuterscholing en ondernemerschap. Het doel van deze trainingen is om jongeren een verhoogde kans te geven op de arbeidsmarkt. Alle trainingen zijn geaccrediteerd en worden erkend op de arbeidsmarkt.

Educatieve programma's in beeld:

Ondernemerschap

De hoge werkloosheid van jongeren in de townships van Zuid-Afrika (60%) vraagt niet alleen om “Skills Development” maar ook om het zelf creëren van banen. Daarom zijn we ook actief op het gebied van ondernemerschap. Binnen ons programma *“Enterprise and Supplier Development”* vallen twee business hubs. Deze zitten in Diepsloot en Orange Farm. Doel van deze business hubs is om bestaande of startende ondernemers te ondersteunen. Dit doen we via coaching en training, toegang tot markten en netwerken, toegang tot startkapitaal en het beschikbaar stellen van voordelige kantoorplekken.

De kracht van de hub zit voor deze startende ondernemers ook in het kunnen uitwisselen van ideeën, het delen van successen en het gebruik maken van elkaars expertise, netwerk en services, waardoor een win-win situatie wordt gecreëerd. Jaarlijks worden honderd ondernemers ondersteund bij het verkrijgen van een (verhoogd) inkomen. Indirect profiteren op jaarbasis ongeveer duizend mensen van een verbeterde levensstandaard als gevolg van dit programma en de nieuwe banen die dit programma creëert.

Ondernemerschap in beeld:

4.1 Projecten

Hieronder volgt een overzicht met projecten die ook in 2021 verder gaan, samen met de nog op te starten projecten.

Johannesburg: Diepsloot

- Onderwijs: Early Childhood Development school
- Onderwijs: Meerdere kleuterscholen
- Gezondheidszorg: Community Life Centre - centrum voor zorg en welzijn
- Gezondheidszorg: Mobiele Medische Kliniek
- Gezondheidszorg: Medische Kliniek
- Beroepsgerichte training: Business administration
- Beroepsgerichte training: ICT opleiding
- Beroepsgerichte training: Mode en Design opleiding
- Ondernemerschap: Business HUB
- Ondernemerschap: Orange Corner

Johannesburg: Orange Farm

- Onderwijs: Meerdere kleuterscholen
- Gezondheidszorg: Mobiele Medische Kliniek
- Beroepsgerichte training: Business Administration
- Beroepsgerichte training: ICT opleiding
- Beroepsgerichte training: Mode en Design opleiding
- Ondernemerschap: Business HUB

Johannesburg: Tembisa

- Onderwijs: Meerdere kleuterscholen
- Gezondheidszorg: Mobiele Medische Kliniek
- Beroepsgerichte training: ICT opleiding

Kaapstad: Fisantekraal

- Onderwijs: Meerdere kleuterscholen

Kaapstad: Philippi en Mfuleni

- Onderwijs: Meerdere kleuterscholen
- Gezondheidszorg: Medische Kliniek
- Beroepsgerichte training: Business Administration
- Beroepsgerichte training: ICT opleiding
- Ondernemerschap: Business HUB

Township Fleva Zuid Afrika

- Project in Diepsloot op het gebied van veeteelt en ondernemerschap met als doel om de gemeenschap van duurzame voeding en inkomsten te voorzien
- Fashion & Design afdeling die producten maakt voor meerdere klanten, waaronder een supermarktketen en hiervoor door Rhiza opgeleide jongeren in dienst neemt.

4.2 Doelstellingen 2021 Rhiza Babuyile

Het algehele doel van Rhiza Babuyile is om in 2021 minimaal 100.000 mensen te helpen binnen gezondheidszorg, onderwijs, ondernemen en beroepsgerichte trainingen. Subdoelen daarvan zijn de implementatie van de Rhiza Cycle in Tembisa (Johannesburg), de implementatie van de Rhiza Cycle in Philippi en Mfuleni (Kaapstad) en de start van onze exit strategy van een deel van de huidige projecten in Diepsloot en Orange Farm, een voorbeeld hiervan is de vervanging van de Mobiele Medische kliniek en de container kliniek naar een complete grote vaste kliniek. Een ander voorbeeld is de begeleiding van de kleuterscholen naar zelfstandige, door de overheid goedgekeurde scholen met overheidssubsidie.

5. Township Fleva – Sociale Onderneming

In Zuid-Afrika hebben we naast Stichting Rhiza ook een sociale onderneming genaamd Township Fleva. Het doel van de onderneming is het exploiteren van een maatschappelijke onderneming gericht op het bevorderen van werkgelegenheid in ontwikkelingslanden, door middel van het aanbieden van producten en diensten in Zuid-Afrika die aangeboden worden door mensen die door Rhiza zijn opgeleid. Dit zorgt niet alleen voor werkgelegenheid, maar ook voor betaalbare producten en diensten in de townships die door en voor lokale mensen zijn gemaakt. Een goed recent voorbeeld is de productie van mondkapjes door Township Fleva. Rhiza heeft deze mondkapjes weer verstrekt aan de mensen in de gemeenschappen waar wij actief zijn.

6. Omgevingsanalyse Rhiza

Wet- en regelgeving

Zuid-Afrika

Tijdens de apartheid werd de bevolking van Zuid-Afrikaanse afkomst buiten gesloten van hoge posities in het bedrijfsleven. Dit had een negatieve economische ontwikkeling voor de bevolking van Zuid-Afrikaanse afkomst tot gevolg. Nog steeds leeft het overgrote deel van de bevolking van Zuid-Afrikaanse afkomst in armoede.

Een van de belangrijkste aspecten waar Rhiza mee te maken heeft in Zuid-Afrika betreft de Broad-Based Black Economic Empowerment act (Ook wel B-BBEE genaamd). Na de afschaffing van de apartheid is deze wet van kracht gegaan. Bedrijven met een omzet boven de, omgerekend, ongeveer € 500.000,- moeten zich aan deze wet houden. Non-compliance betekent over het algemeen dat de status van het bedrijf verlaagt waardoor het aantrekken van nieuwe klanten lastiger wordt en de kans op vertrek van huidige klanten hoger wordt.

In het kort houdt de wet in dat bedrijven een scorecard krijgen. Punten kunnen ze bijvoorbeeld scoren door mensen met een achtergestelde achtergrond (na de apartheid) aan te nemen in hoge posities waarbij ze zeggenschap hebben over de bedrijfsvoering en door te investeren in de ontwikkeling van de gemeenschappen van Zuid-Afrikaanse afkomst (sloppenwijk) en te investeren in de opleidingen van medewerkers van Zuid-Afrikaanse afkomst of door producten en diensten af te nemen van bedrijven die worden gerund door mensen die nadeel hebben ondervonden van de apartheid. Een onderneming komt pas in aanmerking voor compliance wanneer zij voldoende punten hebben gescoord.

Economisch klimaat

De huidige economie bestaat voor 72% uit diensten, 26% uit industrie en 2% uit landbouw¹. Hoewel Zuid-Afrika de grootste economie van heel Afrika heeft, is het ook het land met de grootste economische ongelijkheid ter wereld². 55% van de bevolking leeft onder de armoedegrens¹.

De landelijke werkloosheidscijfers liggen rond de 27,5%³, voor de jeugd (15-24 jaar) geldt dat het werkloosheidscijfer 57,4% is en het percentage dat niet naar school gaat én geen werk heeft, is 31,1%⁴. Vanwege het coronavirus zijn deze cijfers inmiddels hoogstwaarschijnlijk negatiever.

Sinds de vorige president (Jacob Zuma) is afgetreden op 14 februari 2018 heeft men in Zuid-Afrika weer voorzichtig vertrouwen in de economie. Het gevolg van deze machtswisseling heeft als bijkomstig effect dat ook buitenlandse investeerders weer voorzichtig vertrouwen krijgen. Jammer genoeg zat Zuid-Afrika echter al in een neerwaartse trend. Een laagconjunctuur gecombineerd met zwak leiderschap tot aan 2018 leidde hiertoe. De coronacrisis kwam tijdens deze laagconjunctuur, geen goede timing waardoor er relatief weinig vangnetten aanwezig waren.

¹ World Development Indicators database

² World Bank Gini index (World Bank Estimate)

³ World Bank Unemployment, total (% of total labor force) (national estimate)

⁴ UNDP: Human Development Indices

Demografische ontwikkelingen

Zuid-Afrika heeft circa 57 miljoen inwoners. Het is een schatting aangezien Zuid-Afrika veel ongeregistreerde immigranten kent die op zoek zijn naar een beter bestaan. Volgens de laatste telling was 79% van de bevolking is van Zuid-Afrikaanse afkomst, 9% blank, 9% kleurling en 3% Indisch of Aziatisch. Zuid-Afrika kent 11 officiële talen waarbij Engels de algemene voertaal is en Isizulu en Xhosa de meest inheems gesproken talen. Het analfabetisme wordt geschat op 13%.

80% van de bevolking is christelijk en vormt daarmee de grote meerderheid. Daarnaast is 1,5% islamitisch en 1,3% hindoe. Naast de bekende religies combineert een groot gedeelte van de niet-blanke bevolking hun religie met natuurgoden of inheemse religies.

Naast de aidsepidemie wordt Zuid-Afrika geteisterd door criminaliteit. Zuid-Afrika heeft in het laatste decennium ook op nummer 1 gestaan wanneer het ging om moordcijfers. Johannesburg werd de moordhoofdstad van de wereld genoemd.

Daarnaast is seksueel geweld is ook een groot probleem, 1 op de 3 mannen heeft wel eens een vrouw verkracht. Dit heeft tot gevolg dat een deel van de mensen wegtrekken uit Zuid-Afrika die daartoe de financiële middelen hebben.

Rhiza Babuyile bestaat afgezien van Alef Meulenberg volledig uit mensen van Afrikaanse afkomst waarvan de meesten lokaal zijn. Dit zorgt er niet alleen voor dat we in Zuid-Afrika optimaal kunnen inspelen op de lokale context maar dit zorgt ook voor lokale draagkracht in de gemeenschappen waarin we werkzaam zijn.

Infrastructurele ontwikkelingen

De infrastructuur is in de stedelijke gebieden goed ontwikkeld. Hoewel 1/3 van het totale wegennet onverhard is zijn ook deze wegen goed te berijden. Daarnaast kent Zuid-Afrika nog vele gebieden, zoals de Oostkaap, die slecht bereikbaar zijn. De gebieden die slecht bereikbaar zijn kennen veel armoede en ook de toegang tot gezondheidszorg is beperkt. Vervoer met de trein en het vliegtuig is in orde.

Rhiza is werkzaam in de sloppenwijken van Zuid-Afrika. Rhiza werkt vanwege de duurzaamheidsstrategie niet in afgelegen gebieden die we nauwelijks kunnen bereiken. Dit zou namelijk niet alleen problemen geven bij het bouwen en aanleveren van materiaal maar dit vermoeilijkt ook het monitoren van de projecten waardoor het lastig is de voortgang in de gaten te houden.

Elektriciteit en internet zijn in de townships niet vanzelfsprekend. Maar bij de projecten zorgen we er voor dat dit wel ongestuurd aanwezig en betrouwbaar is.

Conclusie omgevingsanalyse

Stichting Rhiza heeft de afgelopen jaren veel kennis opgedaan van de gemeenschappen waarin we werkzaam zijn. Dit komt mede door onze holistische aanpak en doordat we in meerdere lagen van de bevolking contacten hebben en deze ook onderhouden. Maar wellicht de belangrijkste factor voor het begrijpen van de 'omgeving' is dat Rhiza in haar projectgebieden voor meer dan 99% bestaat uit lokale mensen. Lokale mensen dragen een berg van ervaring mee over de lokale context maar zij beschikken ook over de nodige en essentiële contacten. Dit zorgt weer voor lokale draagkracht waardoor projecten een grotere kans van slagen hebben.

7. Jaarrekening 2020

Balans per 31 december	2020	2019
ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
1. MATERIËLE VASTE ACTIVA		
Overige vaste bedrijfsmiddelen	€ -	€ -
Inventaris	€ -	€ -
Automatiseringsapparatuur	€ -	€ -
	€ -	€ -
VLOTTENDE ACTIVA		
2. VORDERINGEN		
Debiteuren	€ -	€ -
Overige vorderingen en overlopende activa	€ -	€ -
	€ -	€ -
3. LIQUIDE MIDDELEN	€ 47.918	€ 60.815
	€ 47.918	€ 60.815
PASSIEF		
4. EIGEN VERMOGEN		
Algemene reserve	€ 1.881	€ 1.564
	€ 1.881	€ 1.564
Vastgelegd vermogen		
Bestemming Ghana	€ -	€ 24.942
Bestemming ZA	€ 46.037	€ 34.309
Bestemming totaal	€ 46.037	€ 59.251
	€ 47.918	€ 59.251
5. KORTLOPENDE SCHULDEN		
Crediteuren	€ -	€ -
Overige schulden en overlopende passiva	€ -	€ -
	€ -	€ -
	€ 47.918	€ 60.815

Staat van baten en lasten 2020

Baten

	2020	2019
Baten van particulieren: donaties en giften	€ 8.796	€ 8.285
Baten van bedrijven	€ 9.286	€ 15.100
Baten van organisaties zonder winststreven	€ 428.009	€ 245.263
Totaal Baten	€ 446.091	€ 268.648

Lasten

	2020	2019
Besteed aan doelstellingen	€ 449.750	€ 250.851

Besteed niet direct aan doelstellingen

Eigen fondsenwerving	€ 2.146	€ 6.010
Beheer en administratie	€ 1.894	€ 3.231
Huisvesting	€ 4.603	€ 5.568

Totaal bestedingen niet direct gerelateerd aan doelstellingen

€ 8.643	€ 14.809
----------------	-----------------

Saldo baten en lasten

€ -12.302	€ 2.988
------------------	----------------

Financiële baten en lasten

Bank	€ -595	€ -568
Totaal	€ -595	€ -568

Resultaat

€ -12.897	€ 2.420
------------------	----------------

Toelichting lasten:

Besteed aan doelstellingen	2020	2019
Onderwijs	€ 48.289	€ 71.559
Gezondheidszorg	€ 74.000	€ 15.000
Beroepsgerichte opleidingen	€ 22.072	€ 93.750
Ondernemerschap	€ 22.850	€ 10.011
COVID-19 projecten	€ 253.460	€ -
Projecten Ghana - overdragen lokale bevolking	€ 29.079	€ 60.531
Totaal besteed aan doelstellingen	€ 449.750	€ 250.851

Projectoverzicht met begin en eindstanden:

Besteed aan doelstellingen	Beginstand 2020	In	Uit	Eindstand 2020
Onderwijs	€ 35.060	€ 51.327	€ -48.289	€ 38.098
Gezondheidszorg	€ -	€ 80.000	€ -74.000	€ 6.000
Beroepsgerichte opleidingen	€ -	€ 22.072	€ -22.072	€ -
Ondernemerschap	€ -	€ 22.850	€ -22.850	€ -
COVID-19 projecten	€ -	€ 256.150	€ -253.460	€ 2.690
Projecten Ghana	€ 24.941	€ 4.138	€ -29.079	€ -
Microkredieten	€ -752	€ -	€ -	€ -752
Subtotaal	€ 59.249	€ 436.537	€ -449.750	€ 46.036

Besteed niet direct aan doelstellingen	Beginstand 2020	In	Uit	Eindstand 2020
Subtotaal	€ 1.564	€ 9.554	€ -9.238	€ 1.881
Totaal	€ 60.813	€ 446.091	€ -458.988	€ 47.917

8. Sponsoren *1

Ministry of Foreign Affairs of the Netherlands

Deloitte.

N O Z A L A
T R U S T

„Empowering women,
changing lives...”

WORKSHOP17

social development

Department:
Social Development
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

Rabobank

*Ontbreekt uw logo hieronder neemt u gerust contact op, dan voegen we u alsnog toe.

9. Conclusie

Stichting Rhiza is op 11 mei 2010 opgericht en vierde in 2020 haar tienjarig bestaan. Deze eerste jaren hebben in het teken gestaan van groei, het opbouwen van een stichting, lokale bekendheid genereren en vooral projecten starten.

Momenteel is Rhiza Babuyile (Zuid-Afrika) gegroeid van een startende stichting naar een stichting met bekendheid in delen van Nederland alsmede in de projectgebieden. De werkwijze volgens de Rhiza Cycle heeft zich bewezen in Diepsloot. Steeds vaker wordt Stichting Rhiza gevraagd om de Rhiza Cycle bij andere townships te implementeren, waar we in toenemende mate actief zijn.

We zullen ons blijven richten op professionalisering van de organisatie, structurele groei en zelfredzaamheid. Stichting Rhiza begint een steeds grotere rol te krijgen op het gebied van armoedebestrijding en daar zijn wij trots op. Dit kunnen wij echter niet alleen, dus daarom willen wij alle bedrijven, fondsen en particulieren die ons ieder jaar weer steunen hartelijk bedanken.

Samen met jullie kunnen wij daadwerkelijk het leven van degenen die onder de gevolgen van extreme armoede leven significant verbeteren.

Stichting Rhiza: Building Strong Communities